

Vesinäytteenotto-ohjeita

Yleistä:

- Ennen näytteenottoa kädet on pestävä ja kuivattava huolellisesti tai on käytettävä kertakäyttökäsineitä.
- Näytteenoton yhteydessä pyritään estämään näytepullon suun, kaulan ja korkin sisäpuolen saastuminen käsistä, hanasta tai muusta kohteesta.

Näytteenotto hanasta

- Vettä juoksetetaan saman verran kuin normaalikäytössä on tapana (enintään yksi minuutti).
- Mikrobiologisia määryksiä varten steriili vesipullo täytetään noin 4/5 kokonaistilavuudesta ja suljetaan tiiviisti. Steriilejä pulloja voi hakea näytteenvastaanotosta tai näytepullon voi steriloida itse keittämällä tai pitämällä uunissa 170 °C:ssa 0,5 litran lasipulloa ja sen korkkia vähintään 15 min.
- Kemiallisia määryksiä varten puhdas 1 litran lasinen tai muovinen vesipullo otetaan aivan täyteen ja suljetaan tiiviisti.
- Jos mahdollista, mittaa juoksevan veden lämpötila välittömästi näytteenoton jälkeen
- Täytä myös muut näytteenottolomakkeen kohdat:
 - o näytteenottaja (Y-tunnus tai sos. turvatunnus)
 - o näytteenottoaika (tarkka osoite)
 - o päivämäärä ja kellonaika
 - o mahdolliset lisätiedot (haju, väri, sameus tms.)
 - o sähköpostiosoite, johon tulokset voi toimittaa

Näytteenotto suoraan kaivosta

- Näyte voidaan ottaa normaalisti veden nostoon käytettävällä astialla (astia ei saa olla sellaista metallia, jota voi liueta näytteenottoveteen).
- Normaalisti nostoon käytettävästä astiasta näytettä otettaessa, pullo upotetaan vedenpinnan alapuolelle ja annetaan täyttyä.
- Suoraan kaivosta otettaessa pullo upotetaan suu alaspäin nopeasti 20 – 30 cm vedenpinnan alapuolelle ja käännetään pullo. Mahdollisuuksien mukaan pulloa liikutetaan varovasti horisontaalisesti kaivossa.
- Mikrobiologisia määryksiä varten vesipullot täytetään noin 4/5 kokonaistilavuudesta ja suljetaan tiiviisti.
- Kemiallisia määryksiä varten vesipullot otetaan aivan täyteen ja suljetaan tiiviisti.
- Jos mahdollista, veden lämpötila mitataan heti näytteenoton jälkeen.
- Muiden tietojen lisäksi näytteenottolomakkeeseen merkitään tiedot kaivon sijainnista, kunnosta jne.

Näytteet toimitetaan mahdollisimman nopeasti laboratorioon. Jos kuljetusaika kestää yli 4 h, tulee näytteet kuljettaa jäähdettyinä (+2 - +8 °C). Mikrobiologiset analyysit tulisi aloittaa 24 h kuluessa näytteenotosta.

Radon -näyte

Ennen näytteenottoa vettä juoksetetaan reippaasti, niin että painesäiliössä ja putkistossa seisonut vesi saadaan vaihtumaan. Juoksetusta jatketaan kunnes veden lämpötila muuttuu vakioiseksi. Lopuksi annetaan veden valua vähän aikaa pienellä nopeudella, jotta hanassa mahdollisesti oleva poresuutin ei toimisi (poresuutin poistaa vedestä radonia).

Lasipulloon otetusta näytteestä voidaan määrittää veden radonpitoisuus ja sen lisäksi myös muita radioaktiivisia aineita. Vesinäytteen ottoon soveltuu kierrekorkkinen, puhdas lasipullo (ei muovipullo), jonka tilavuus on vähintään 2 litraa. Pullon korkissa pitää olla hyvä tiiviste (esim. virvoitusjuomapullo tai Alkon pullo).

Veden juoksetuksen jälkeen pullo asetetaan aivan hanan alle ja annetaan veden valua pienellä nopeudella siten, että vesi valuu pulloon kirkkaana. Radonkaasu ei pääse karkaamaan vedestä jos vesi ei pärsky kun näytettä otetaan. Pullo otetaan aivan täyteen, mikäli se pystytään kuljettamaan kylmänä laboratorioon.

Jos näyte lähetetään postitse, pullon kaulaan on jätettävä tyhjää tilaa noin 1 cm, jotta pullo ei halkeaisi lämpölaajenemisen takia. Pullo suljetaan heti tiukasti ja toimitetaan mahdollisimman nopeasti mittaukseen.

Luotettavin radonpitoisuus saadaan, jos näyte toimitetaan mittaukseen samana päivänä kuin se on otettu.

Näytteiden toimitus

Vesinäytteet voi toimittaa seuraaviin toimipisteisiin:

SeiLab Oy, Seinäjoen toimipiste

Vaasantie 1 C, 3 krs.

60100 Seinäjoki

Puh: 050 464 0273

Näytteen vastaanotto auki ma-to klo 8-16, pe 7.30–15.00

Laboratorion aukioloaikojen ulkopuolella näytteitä voi arkisin jättää kolmannen kerroksen eteisen jääkaappiin klo 6.00 - 22.00

SeiLab Oy, Kauhajoen toimipiste

Topeeka 47 H

61800 Kauhajoki

Puh: 046 8511 352

SeiLab Oy, Haapaveden toimipiste

Teknotalo 1A, Teknologiakylä

Kytökyläntie 24

86600 Haapavesi

Puh: 0400 216057